

ΣΟΝΕΤΤΑ

25

Ἄλλοι στοὺς δόλιους π' ὄνειρο δὲν τοὺς φωτίζει,
Ποῦ μὲ τὴ σκέψι θέλουν φῶς νὰ δοῦν κι' ἀλή-
[θεια,

Μὰ πληῖξι καὶ ἀπελπισιὰ τοὺς βαδανίζει,
Γιατ' ἔχουν ἀπονη καρδιά σὲ κρούα στήθια!
Ποῦ ταξιδεύουν στῆς ζωῆς τὸ μονοπάτι,
Μὲ γόνата τρεμουλιαστά, μὲ νοῦ σκιαγμένο,
Καὶ τρέχουν πλάγι στὸν κρημνὸ μὲ τῶνα μάτι
Θαμπό, μὲ τάλλο σκοτεινὸ καὶ τυφλωμένο!
Πίσω δὲν βλέπουν, ἐμπροστὰ νὰ δοῦν τρομάζουν,
Θωροῦν ἀχνιά, τὰ ὄνειρα δὲν τὰ θωροῦνε.
Στὸ δρόμο λύπες ἢ χαρὲς ἂν τοὺς φωνάζουν,
Διαβαίνουν, καὶ σωπαίνουν, καὶ δὲν ἀκοῦνε!
Τὰ περασμένα στεναγμὸ δὲν τοὺς χαρίζουν,
Γιὰ τὰ στερνά τους δὲν ποθοῦν καὶ δὲν ἐλπί-
[ζουν.

26

Ἄν βλέπανε μέσ τοῦ Καιροῦ τὰ μαῦρα βάθν
Τὰ δῶρα ποῦ ἡ Μοῖρά μας κρυφομαζώνει,
Τὰ καρδιοχτύπια, τὲς χαρὲς, τὰ χίλια πάθν,
Ποῦ ἡ ἀγάπη μιὰ γεννᾷ, μιὰ βαλσαμώνει,
Ἄν τάβλεπαν, σὺν ποῦ θωρεῖ νησιὰ ὁ ναύτης
Νὰ πραδινίζουν ἀντικρὺ στὸ ἄγριο κῦμα,
Καντίλι νειοῦ δὲν θάναυγε ὁ νεκροθόφτης,
Μόνο γιὰ γέρο θάνοιγε τὸ κάθε μνημῆμα·
Γέρο, ποῦ ὅλν ἀπόλαψε τῆς γῆς τὴ χάρι,
Ποῦ ἄδειασε κάθε χαρὰς χρυσὸ ποτῆρι,
Ποῦδε παιδι καὶ ξέγγονο — γλυκὸ ζευγάρι,
Νὰ πιάνη τὸ χορὸ στῆς γῆς τὸ πανηγύρι.
Ποῦ μιὰ βραδυὰ ν' ἀναπαινεθῇ στήν κλίνη πέφτει,
Καὶ τὴ ψυχὴ του ἄσυχν ὁ Χάρος κλέβει.

27

Τέτοια στὸ νοῦ μου ὄνειρα πετοῦνε τώρα,
Τώρα π' ὁ Μᾶνς πέρασε καὶ οἱ μέρες τρέχουν,
Ποῦ ὀρίμασαν κ' ἐγλύκαναν τῆς γῆς τὰ δῶρα,
Καὶ τοῦ χειμῶνα τὰ καλὰ μᾶς ἀπαντέχουν.
Κρατῶ κλωνὶ τῆς ἀγριλνᾶς γι' ἀκούμπισμά μου·
Καὶ μὲ δυὸ μᾶτια ποῦ γελοῦν μαζὶ καὶ κλαῖνε,
Κοπέλλ' ἀγγελोकάμωτη θωρὸ σμά μου,
Μὲ χάρες ποῦ τῆς νειότης σου τὰ χρόνια λένε.
Ἄχ, τί μορφιά ποῦ τὴ ψυχὴ γλυκοτρομάζει!
Δές, πῶς ἀφίνει γελαστὴ τὸ κέντημά της,
Καὶ μ' ἓνα στόμα, ποῦ θαρρεῖς ἀγάπη στάζει,
Σκεπάζει τ' ἄσπρα μου μαλλιά μὲ τὰ φιλιὰ της,
Κ' ἐγώ, δακρῦζοντας κρυφὰ στήν τόση χάρι,
Βλογῶ κ' ἐκείνη καὶ τὸ νειὸ ποῦ θά τὴν πάρη,

28

Πλατάνου ῥιζ' ἀπλώθηκε, κι' ἀπ' τὴν καρδιά της
Νερὸ καθάριο, ἢ ζῶν ἀκόμα τρέχει.
Ἄλλα δυὸ χρόνι' ἀνθοβολοῦν μὲς τὴ δροσιὰ της,
Ἄλλα δυὸ χρόνια ὁ οὐρανὸς τὸ μάννα βρέχει.
Πάνω στὰ χόρτα τὰ χλωρά, κοντὰ στὸ ῥέμμα,
Τὸ πρῶτο πρῶτο ἐγγόνι σου γλυκοχαϊδεύεις.
Καὶ θέτοντάς το ἀπάνω μου, στ' ἀγνὸ του βλέμμα
Τὸ βλέμμα καὶ τὴν ὄψι μου νὰ βοῆς γυρεύεις.

Στὸ χαμογελιὸ του ξεχνῶ τὰ γηρατειά μου,
Καὶ παίζω σὺν παιδι κ' ἐγώ μὲ τ' ἀγγελουδι.
Ζονῶ τὰ δυὸ του μάγουλα μὲ τὰ φιλιὰ μου,
Καὶ τὸ χορεύω σὲ παλνὸ, παλνὸ τραγοῦδι.
Τραγοῦδι ποῦ τὸ πάλνωσαν ἐξήντα χρόνοι,
Ποῦ κἂν κι' αὐτὸς θά τραγουδᾷ σὲ κάποιον
[ἐγγόνι.

29

Ἀκόμα μιὰ μᾶς καρτερεῖ τῆς Μοῖρας χάρι,
Ποῦ στ' ὄνειρό μου στερινὴ χαρὰ σκορπᾷ.
Ὁ γιὸς ποῦ κατευόδωσες μικρὸ βλαστάρη,
Ἀπὸ τὰ ξένα λυγερὸ δεντροὶ γυρνᾷ.
Ἦλθε, χρυσὸ τῆς Πασχαλιάς κερί ν' ἀνάψῃ,
Σιμὰ στὴ μάννα του, μπροστὰ στὴ Παναγιά
[του.
Κι' ἂν πολεμᾷ μιὰς λυγερῆς καρδιά νὰ κάψῃ,
Φέρνουν δυὸ φύλλα καὶ γιὰ μᾶς τὰ σωθικά του·
Νὰ τὸ μικρὸ ποῦ χάιδευες μιὰ μέρα κ' εἶπες,
Πῶς μὲ τὸ γάλα τῆς χαρὰς θά μεγαλῶνῃ!
Στὸ πλάγι του τῶν γηρατειῶν περνοῦν οἱ λύπες,
Καθὼς περνοῦσαν ἄλλοτε τῆς νειότης πόνοι.
Νὰ ἡ ψυχὴ ποῦ φυλαχτὰ τῆς ἔχεις δώσῃ,
Ἀγάπη καὶ παλνικαριά, χαρὰ καὶ γνῶσι.

30

Μὲ τὴν ἀ γ ἄ π ν, τὸ μικρὸ φαρμάκι μέλι,
Καὶ τὸν ἐχθρὸ του ἄγγελο νὰ κἀν ξέρει.
Ὅποιος στὸν κόσμῳ βάλαμο γιὰ πόνο θέλει,
Βρίσκει βοήθεια στὸ δεξι ἐκεῖνο χέρι.
Μὲ τὴ χ α ρ ἄ του γίνεται ἡ νύχτα μέρα,
Τραγοῦδι ὁ λόγος, καὶ ἡ δουλειὰ ξεφάντωμα
[του.
Κοντὰ του παίρνει τ' ὀφθανοῦ ὁ νοῦς ἀγέρα,
Κι' ἂν εἶνε ἄρρωστο, ξεχνᾷ τὴν ἄρρωστιά του.
Τὴν ἀ ν δ ρ ε ι ο σ ὺ ν ν, ποῦφερε φωτιά στὴ γῆ
[μας.

Κι' ἀνέβασε στὸν Ὀλυμπο θνητὰ παιδιὰ της,
Κληρονομίᾳ τὴν κράτησε ἀπ' τὴ φυλὴ μας,
Καὶ τάμμα τὴν ξανάκαμε στὴ λευτεριά της.
Κ' ἡ σ κ έ ψ ι του, βαρεῖα βαρεῖα καθὼς διαβαίνει,
Δές καὶ μὲ κάθε πάτημα πῶς κατεβαίνει.

31

Ἄχ! ποῦ μ' ἐπύρατ' ὄνειρο, καὶ ποῦ με πῆτε!
Γιατί νὰ μὲ χαϊδεύετε στήν ἀγκαλιά σας,
Καὶ μ' ἓνα τρόμῳ ξαφνικὸ νὰ μὲ ξυπνάτε,
Σὺν νᾶτανε πολὺ τὸ φῶς καὶ ἡ χαρὰ σας!
Ἀνίσως κ' εἶνε γιὰ καλὸ, καὶ φτάν' ἡ μέρα
Ποῦ θένα δῶ τὸ ταῖρι μου, νὰ σᾶς βλογιῶσω.
Ἀνίσως κ' εἶνε γιὰ καῦμῳ, ἀκόμα πέρα,
Νὰ φύγω, κ' ἓνα πλεῖδ μικρὸ σκοπὸ ν' ἄρξίσω.
Μὲ σύντροφῳ τὴ Λύρα μου, στὴ γῆς νὰ τρέχω,
Νὰ τραγουδῶ τὴ Μοῖρά μου, καὶ νὰ ξεσκάνω.
Καὶ κάθε χῶμα ποῦ πατῶ νὰ δακρυβρέχω,
Ὡς ποῦ νὰ βγαίνῃ ἀμάραντο λουλουδι ἀπάνω!
Νὰ κἀν ὁ κόσμος γλέντι του τὰ βάσανά μου,
Νᾶνε κ' ἐμένα ἢ τέρῃι του παρηγοριά μου

32

Δὲν εἶνε γιὰ καῦμῳ, μηδὲ γιὰ ψεύτρα ἐλπίδα,
Τὸ ναῦτη ἀκούγω νὰ τραδᾷ τὰ σίδερά του,

Ἀπλόνοι τ' ἄσπρα του πανιά, καὶ γιὰ τὴ πατρίδα,
 Παιδιὰ τῆς μαύρης ξενιτειᾶς καλεῖ κοντά του.
 Ἔχετε γειά, φοιχτὲς ὀημιᾶς φοιχτὰ σκοτάδια.
 Καὶ σύ, γλυκὸ τραγοῦδι μου, σὸν κόσμο πέτα.
 Κι' ὅπου τῆς φιλήματα κι' ἀγάπης χάδια,
 Τα ταιριασμέν' αὐτὰ πουλιὰ γλυκοχαιρέτα,
 Λέγε πῶς εἶν' ἀληθινὸ τὸ στορικό σου.
 Ποῦ ἂν δὲν γνωρίσανε καὶ μὲ, καὶ μὲ νὰ δοῦνε,
 Κι' ἂν τέτοιο πάθανε κακὸ, μὲ τὸ σκοπὸ σου,
 Βοήθεια καὶ παρηγοριὰ μικρὴ νὰ βροῦνε.
 Τρέχα καρδί μου γοργό, ψυσάτε ἀνέμοι,
 Δὲν εἶνε μόνον μιὰ καρδιά ποῦ γλυκοτρέμει.

A *

Α Ν Ω Κ Α Τ Ω

ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Ἐν τινι καταλόγῳ δημοσιευθέντι ὑπὸ Σπίλ-
 μαν ἀναφέρονται οἱ τεχνῖται, ὅσοι ἀπέθαναν
 πλούσιοι, μνημονευομένου πρώτου τοῦ Ζεζίδος,
 ὅστις ἀπέθανεν ἀφήσας ἀμύθητον πλούτον, καὶ
 τελευταίου καταλεγομένου τοῦ ἐσχάτως ἀποθα-
 νόντος Ἐδοῖνου Λάνδσηρ, ὅστις ἀφῆκεν 160
 χιλ. λιρῶν στερλινῶν. Ἄλλοι πλούσιοι τεχνῖται
 αναφέρονται ὁ Τάιτ, ἀφήσας περιουσίαν 400
 χιλ. λιρῶν στερλινῶν, ὁ Νόλλεκενς, 206 χιλ.
 λιρῶν, ὁ Ὀλλανδ, 200 χιλ. λιρῶν, ὁ Τέυλορ,
 180 χιλ., ὁ Δῶ, 100 χιλ. Ἐπίσης μεγάλας πε-
 ριουσίας ἔφησαν, κάτω τῶν 100 χιλ. λιρῶν, ὁ
 Ρέινολδς, ὁ Ἐττω, ὁ Λῶρενς, ὁ Γίψων καὶ
 πολλοὶ ἄλλοι. Ὅλοι αὗται αἱ περιουσίαι ἐκερ-
 δήθησαν ἐν τῇ ἐξακμήσει τῆς τέχνης.

ΤΟ ΕΥΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Ἰδιότροπός τις ἔγραψε πρὸς εὐπαίδευτον καὶ
 συνετὸν φίλον του, ὅτι φαίνεται νὰ εἶνε τοῦ συρ-
 μοῦ μεταξὺ τῶν διακεκριμένων ἀνθρώπων νὰ
 γράφωσι μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὀλίγοι δύ-
 νανται ν' ἀναγινώσκωσι τὰ παρ' αὐτῶν γρα-
 φόμενα. Τοῦτου ἕνεκα νομίζει ὅτι εἰς τὸ μέλλον
 οἰεῖται νὰ γράφῃ ἀκκαταλήπτω τῷ τρόπῳ, διὰ
 νὰ περῇ καὶ αὐτὸς ὡς διακεκριμένον πρόσω-
 πον. Ὁ εὐπαίδευτος καὶ συνετὸς φίλος ἀπήν-
 τησε: «Τρελὸς θὰ εἶσαι, ἂν κάμῃς τοιοῦτόν
 τι. Τὸ καλῆτερον ἡχεριόγραφον εἶν' ἐκεῖνο τὸ
 ὁποῖον εὐκολώτατα δύναται ν' ἀναγνωσθῇ. Ἡ
 καθαρὸγραφία δὲ εἶνε καὶ εὐσυνειδησίας καὶ κα-
 λῆς ἀγωγῆς δέϊγμα. Ὑπάρχουσι χιλιάδες ἀν-
 θρώπων, οἱ μὲν ἔξοχοι, οἱ δὲ οὐδὲν τὸ ἔξοχον ἔ-
 χοντες, οἵτινες γράφουσιν οὕτω, ὥστε ὁ παρα-
 λήπτῃς τῆς ἐπιστολῆς πολλὸ ἔχει νὰ κοπιᾷ ὅ-
 πως εὖρῃ ἐκάστην λέξιν, καὶ πιθανῶς ἀναγ-
 κάζεται νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τρίτου, ὅπως
 μάθῃ τί ἄρα νὰ σημαίνωσι. Τοῦτο, κατὰ τὴν
 γνώμην μου, εἶνε σκληρὸν ἐκ μέρους τοῦ γρά-
 ψαντος τὴν ἐπιστολήν. Ἐμβάλλει τὸν ἄνθρωπον
 εἰς μεγάλην βάσανον, ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ προ-

λάβῃ. Ἡ τέχνη τῆς εὐπρεπεῖας καὶ τῆς ἀβρό-
 τητος εἶνε τὸ νὰ προξενῇ τις ὅσον οἶόν τε ὀλι-
 γωτέραν ἐνόχλησιν. Τὸ νὰ εἴπῃ τις ὅτι αὐτὸ ἐμ-
 φαίνει κομψὴν εὐρυθμίαν εἶνε παράλογον. Θὰ ἡ-
 δύνατο ὡσαύτως νὰ εἴπῃς ὅτι, ἐπειδὴ εἰς ἄν-
 θρωπος τραυλίζει καὶ βαρβαρίζει ἢ ὁμιλεῖ οὕτω,
 ὥστε κανεὶς νὰ μὴ δύναται νὰ τὸν ἐννοήσῃ, εἶνε
 καλὸς ἀγορητής. Ἡ γραφὴ καὶ ὁ λόγος εἶνε τὰ
 δύο μέσα πρὸς μετάδοσιν τῶν ιδεῶν. Ἀμφότερα
 δεόν νὰ εἶνε σαφῇ καὶ εὐκρινῇ ὅσον ἐνέστι. Τὸ
 νὰ ἐπιτηδεύεται τις δυσανάγνωστον γραφὴν εἶνε
 τὸσον μωρὸν, ὅσον καὶ τὸ νὰ ἐπιτηδεύεται τραυ-
 λισμὸν ἢ λαλιᾶς ἀσάφειαν».

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΔΙΑΘΗΚΗ

Οἱ ἄνδρες, ὅσοι γράφουσι διαθήκας δὲν εἶνε ὅ-
 λοι διατεθειμένοι νὰ βασανίζωσι τὰς νεαρὰς χή-
 ρας τῶν, καθ' ὃν τρόπον ἐπραξεν ἐσχάτως ἀγρο-
 διάιτός τις εὐπατρίδης ἐν Σκωτίᾳ. Ἀφῆκεν εἰς
 τὴν χήραν τοῦ ἐτήσιον εἰσόδημα χιλίων λιρῶν,
 τὸ ὅποιον θὰ ἡλαττοῦτο εἰς 800 λίρας ἂν τυχὸν
 ἡ χήρα ὑπανδρεύετο. Δευτέρᾳ ἐλάττωσις κατὰ
 διακοσίας λίρας θὰ ἐπῆρχετο ἕκαστῃ γεννήσει
 τοῦ πρώτου τέκνου ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου τῆς,
 καὶ ἕκαστον νέον τέκνον θὰ ἐπέφερε ζημίαν 100
 λιρῶν κατ' ἔτος. Ὡστε ἂν ἡ δευτερόγαμος ἐτι-
 κτεν ἐπτάκις, οὐδὲ λεπτόν πλέον θὰ εἶχε δι-
 καίωμα νὰ λάβῃ ἐκ τῆς κληρονομίας

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΩΝ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ

Δὲν ὑπῆρξε κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ση-
 μαντικώτερον παράδειγμα εὐορκίας περὶ τὰ δη-
 μόσια πράγματα ἐπὶ θυσίᾳ τῆς πρὸς τοὺς οἰκεί-
 οὺς στοργῆς ἢ τὸ δολὲν ὑπὸ τοῦ πρὸ μικροῦ ἀ-
 ποθανόντος Ἀγγλοῦ στρατηγοῦ Δάν Μακώλεϋ,
 ὅστις διετέλεσέ ποτε δήμαρχος Ἰνδιανουπόλεως.
 Ἀστυνομικὴ διατάξις εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπαγορεύουσα
 τὴν ἐν μέσῃ τῇ πόλει διὰ καλπαζόντων ἵππων ἀ-
 μαξοδρομίαν, καὶ ὁ Δάν Μακώλεϋ, ὡς δήμαρχος,
 ὤφειλε νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτήν. Ὡς εἶρων τις μοῖρα
 νὰ εἶχε παρασκευάσῃ τὸ πρᾶγμα, τὸ πρῶτον
 πρόσωπον τὸ προσαχθὲν ἐνώπιόν του ἐπὶ παρα-
 βάσει τῆς διατάξεως ἦτο ἡ ἰδία μήτηρ του, πο-
 λιόθριζ γραία, ἥτις ἡγάπα πολὺ νὰ ἐλαύνῃ ἐν
 καλπασμῷ τὸ ὄχημά της καὶ ἥτις παρέβη
 τὴν ἀπαγόρευσιν. Ὁ στρατηγός, συνεδριάζων ἐν
 δικαστηρίῳ, ἀναβλέψας εἶδε τὴν μητέρα του ὑπὸ
 τὴν ἄγρυπνον φρουρήσιν ἀστυνομικοῦ κλητῆρος.
 Ἐν τούτοις ἐδείχθη ἄφροντις καὶ ἀδιάφορος, καὶ
 ἀταράχως εἰσήγαγε τὴν δίκην. Τοῦ δημοσίου
 κατηγόρου μνημονεύσαντος τὰς περιστάσεις, ὑφ'
 ἃς συνελήφθη ἡ κυρία Μακώλεϋ, ὁ ἄξιος υἱὸς τῆς
 τὴν ἡρώτησεν αὐστηρῶς ἂν εἶχε τίποτε νὰ εἴ-
 πῃ. «Ὅχι», εἶπεν ἡ γηραιὰ κυρία. «Δέκα δολ-
 λάρια», εἶπεν ὁ δήμαρχος, καὶ μετέβη εἰς τὴν
 ἀκόλουθον δίκην, ἐνῷ ἡ μήτηρ ἐπλήρωσε τὰ χρῆ-
 ματα καὶ ἐξῆλθεν.